

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2023/006 van 14 juli 2023

INLEIDENDE SAMENVATTING

Schooltoeslag – Pedagogische voorwaarden – Ongewettigde afwezigheden – Problematisch schoolparcours – Psychologische problemen

De verzoekers zijn het niet eens met de beslissing van de uitbetalingsactor tot terugvordering van de schooltoeslagen voor hun vier kinderen ten belope van 5.106,10 EUR.

Na onderzoek besloot de Geschillencommissie dat op grond van de toepasselijke regelgeving voor de inkomenstoets voor de schooltoeslag in elk geval de beroepsinkomsten van personeelsleden van Europese en internationale instellingen in aanmerking moeten genomen worden. De Geschillencommissie stelt vast dat er voor Europese en internationale ambtenaren specifieke administratieve onderrichtingen gelden voor het manueel inwinnen van de nodige inkomensgegevens aangezien die gegevens niet beschikbaar zijn via de fiscale flux.

De Geschillencommissie meent dat de gegevensinwinning enigszins gebrekkig is verlopen o.m. doordat niet specifiek vermeld werd in de briefwisseling dat de betrokkene het moet melden indien er sprake is van beroepsinkomsten als Europees ambtenaar zodat de uitbetalingsactor die dan zou kunnen opvragen en manueel zou kunnen verwerken. Nochtans voorziet de regelgeving uitdrukkelijk dat met de inkomsten van een Europees ambtenaar rekening moet worden gehouden maar maakte die gegevensinwinning geen actief deel uit van de door de uitbetalingsactor gevolgde procedure. De Geschillencommissie meent dat het gaat om een fout in de zin van artikel 92, § 1, 1° en 2° lid Groeipakketdecreet.

Voorts oordeelt de Geschillencommissie dat de uitbetalingsactor - minstens vanaf de melding door de verzoekster dat zij Europees ambtenaar is – de nodige inkomensgegevens had moeten opvragen zodat zij op basis van de nodige attestatie manueel kon oordelen of de uitgekeerde schooltoeslagen inderdaad onverschuldigd waren betaald aan de hand van het toetsen van de bekomen inkomensgegevens aan de toepasselijke inkomensgrenzen. De terugvorderingsbrief mist dan ook de nodige motivering en er moet een nieuwe beslissing genomen worden op basis van een effectieve inkomenstoets.

Wat betreft de voorwaarde dat de verzoekers er zich geen rekenschap konden van geven dat de betalingen onverschuldigd waren, stelt de Geschillencommissie vast dat de verzoekster gelet op de informatie verstrekt in de brief van 10 oktober 2021 van de uitbetalingsactor op de hoogte was dat er voor de berekening van de schooltoeslag rekening dient te worden gehouden met haar beroepsinkomsten als Europese ambtenaar; verzoekster contacteerde na ontvangst van deze brief de uitbetalingsactor om te melden dat zij tewerkgesteld is als Europees ambtenaar. Voordien was dit echter niet het geval.

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van de verzoekers ontvankelijk en **deels gegrond** is in die zin dat wat betreft de betalingen die plaatsvonden

Opgroeien

Geschillencommissie Groeipakket

Hallepoortlaan 27

1060 BRUSSEL

opgroeien.be

groeipakket.be/geschillencommissie

OPGROEIEN REGIE GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

BESLISSING

NR. 2023/006

14 juli 2023

REPERTORIUMNR. GC/22/A0305

INZAKE :

.....;

- Verzoekers -

TEGEN :

...

...;

- Verwerende partij -

1. Over het procedureverloop:

Gelet op het verzoekschrift dat door verzoekers werd ingediend per e-mail d.d. 28 oktober 2022 bij de Geschillencommissie, gericht tegen de beslissing van verwerende partij d.d. 29 september 2022;

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 8 november 2022 waarbij aan verzoekers de ontvankelijkheid van het verzoek werd meegedeeld;

Gelet op het standpunt van de Klachten- en bemiddelingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket d.d. 19 oktober 2022 ingevolge de klacht van verzoekers d.d. 30 september 2022;

Gelet op het feit dat beide partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen op de zitting van 27 januari 2023 kunnen komen verdedigen of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat de verzoekers via digitale weg (Teams) heeft deelgenomen aan de zitting van 27 januari 2023 en werd gehoord;

Gelet op het feit dat de verwerende partij niet is verschenen of zich heeft laten vertegenwoordigen op de zitting van 27 januari 2023;

Gelet op het feit dat de zaak in beraad werd genomen op de zitting van 27 januari 2023 en bijkomende informatie diende te worden opgevraagd door het secretariaat van de Geschillencommissie bij de verwerende partij;

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak:

De verzoekers betwisten de terugvordering van de schooltoeslagen voor hun kinderen bij beslissing d.d. 29.09.2022 van de verwerende partij.

De terugvordering voor een totaal van 5.106,10 EUR betreft:

- de schooltoeslagen voor het schooljaar 2019-2020 voor de kinderen ...;
- de schooltoeslagen voor het schooljaar 2020-2021 voor de kinderen ...;
- de schooltoeslagen voor het schooljaar 2021-2022 voor de kinderen ...;
- de schooltoeslagen voor het schooljaar 2022-2023 voor de kinderen

Volgens de verwerende partij nam de verzoekster op 23.09.2022 telefonisch contact op met de dossierbeheerder om te melden dat zij inkomsten heeft uit een tewerkstelling als Europees ambtenaar. De verzoekster zou telefonisch gesteld hebben dat zij bereid is de schooltoeslag voor het schooljaar 2022-2023 terug te betalen maar niet van de voorbije jaren omdat zij vindt dat dit een fout was van de verwerende partij.

In hun klacht gericht aan de Geschillencommissie stellen de verzoekers dat ze de beslissing van de verwerende partij dat er geen recht is op schooltoeslag omwille van de tewerkstelling van de verzoekster als Europees ambtenaar, aanvaarden voor de toekomst maar dat ze de terugvordering van de schooltoeslag die ze de voorbije jaren ontvingen, betwisten. De verzoekers menen namelijk dat er sprake is van een schending van het vertrouwensbeginsel in hoofde van de verwerende partij waarbij er volgens de verzoekers sprake is van een dwaling door de verwerende partij bij het overnemen van de gegevens uit de belastingaangifte van de verzoekster. Daarnaast argumenteren de verzoekers dat de verwerende partij na de vrijwillige melding dat verzoekster Europees ambtenaar is, onmiddellijk heeft beslist dat er geen recht is op de schooltoeslag zonder verdere vraag tot verduidelijking of motivering.

3. Standpunt van de verzoekers:

- **Per e-mail d.d. 28.10.2022 aan het secretariaat van de Geschillencommissie verwoorden de verzoekers hun grieven als volgt:**

“(…) Op 29.09.2022 kreeg ik een brief waarbij u een terugvordering vraagt van de toelagen betaald sinds 2019, omwille van het feit dat ik, als Europees ambtenaar, geen recht heb op het groeipakket voor 4 van mijn kinderen.

Deze beslissing aanvaard ik voor de toekomst, maar ik betwist ten sterkste uw recht tot terugvordering, en dit om de volgende redenen, die onder de gemeenschappelijke noemer van de schending van het vertrouwensbeginsel door het ... gebracht kunnen worden.

1. *Bij het verkrijgen van de eerste brief van ..., op 6 april 2021, werd melding gemaakt van het feit dat “De Vlaamse overheid zet sterk in op het opsporen van rechten, zodat elk gezin krijgt waar het recht op heeft. Wij ontvingen je inkomsten voor 2017”.*

In alle logica kan men hieruit afleiden dat ... de gegevens van de FOD financiën ontvangen heeft, wat inderdaad ook klopt als ik de gegevens van mijn echtgenoot over de verschillende jaren heen bekijk. Als EU ambtenaar dien ik elk jaar mijn belastingsaangifte in, tik ik het vakje ‘ambtenaar van een EU instelling’ aan, en tik ik ook aan dat ik een bedrag boven 11.000 EUR jaarlijks ontvang. Hiervan is geen melding gedaan in uw brief. Er wordt in uw brief enkel melding gemaakt van een ‘0’, wat enerzijds trouw overeenkomt met het eindresultaat van de belastingskohier. Om deze reden heb ik nooit verder gezocht, des te meer dat mij, bij het invullen, enkele jaren geleden, bij een vraag over een inkomensaangifte ‘kind en gezin’ expliciet bevestigd werd dat de inkomsten uit de EU niet in aanmerking kwamen voor het berekenen van de inkomsten (indien nodig kan ik u de mail bezorgen). Het is dan ook logisch dat ik, bij het verkrijgen van deze brief, vertrouwen kon hebben dat de globale gegevens (met ‘0’ inkomsten), volledig overeenkwamen met mijn belastingsaangifte, en dat dezelfde gegevens gebruikt werden voor de berekeningen.

2. *Ik wou echter melden dat ... hierbij een fout begaan heeft : had ... nauwkeurig mijn belastingsaangifte bekeken, dan was het duidelijk geweest dat ik EU ambtenaar was, ten eerste, en ten tweede, dat ik een bedrag boven 11.000 EUR ontvangen heb. Er wordt echter geen enkele melding hiervan gedaan. Ik had dus geen reden om de gegevens van ... in twijfel te trekken, want ik vermoedde dat ... over alle gegevens beschikte. Des te meer dat ik niet proactief deze bijlagen heb aangevraagd, maar dat die mij ex officio toegekend zijn na het checken van mijn belastingsaangifte (wat blijkbaar niet correct gedaan werd). Men heeft dus hier te maken met een dwaling omtrent de feiten bestaande uit het niet rekening houden met alle feitelijke elementen uit het dossier.*

3. *Overeenkomstig het rechtszekerheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel die stellen dat wanneer een administratie een standpunt inneemt ten opzichte van een burger, die laatste legitiem mag aannemen dat dat standpunt overeenkomstig de geldende wetgeving is, heb ik dus alle redenen om vertrouwen te hebben in de gegevens op grond waarvan de toelage uitbetaald werd. In het algemeen, wanneer een sociaal verzekerde na onderzoek van zijn aanvraag een sociale uitkering ontvangt, is hij gerechtigd erop te vertrouwen dat die beslissing gegrond is.*

4. *Ik zou nogmaals mijn goede trouw willen onderlijnen. Het is pas voor de eerste keer, in oktober 2021, dat de brief van ... expliciet vermeldt dat de inkomsten uit de EU instellingen meegerekend worden. Dit was voor mij nieuw, des te meer, zoals eerder vermeld, dat ik*

expliciet een bevestiging gekregen had ivm de inkomstenberekening voor Kind en Gezin in 2014, dat deze inkomsten niet meegerekend werden. De twee instellingen, Kind en Gezin en ... kunnen, ook al is hun doel verschillend, zeker en vast vergelijkbaar genoemd worden qua vaststelling van de rechten. Het is dan ook vanuit deze goede trouw dat ik spontaan, in september 2022, navraag heb gedaan of ik dan wel recht had op deze bijlagen, met als gevolg de negatieve regularisatie.

Ik verzoek u dus om deze terugvordering opnieuw te bekijken, vanuit het oogpunt van het vertrouwensbeginsel en van een dwaling door ... bij het overnemen van de gegevens van het FOD financiën. Er kan eventueel een verschil gemaakt worden tussen de periode voor oktober 2021 en na 2021(waarbij de inkomsten expliciet gedetailleerd werden, terwijl dit voor 2021 niet het geval was). Ik voeg hierbij de twee types brieven."

Ter zitting stelt de verzoekster dat haar argumentatie gebaseerd is op twee pijlers: enerzijds een schending van het vertrouwensbeginsel en anderzijds een bepaalde nalatigheid in hoofde van Vooraleer zij de brief van 10 oktober 2021 ontving van ..., was zij nooit op de hoogte gebracht van het feit dat de inkomsten als Europese ambtenaar in aanmerking werden genomen. Vanaf het moment dat zij die brief ontvangen heeft, is zij wel akkoord voor de toekomst dat ze geen recht heeft op de schooltoeslag omdat zij er vanaf dat moment op de hoogte van was. Zij ging ervan uit dat de berekening correct was en dat de vermelding '0 EUR' overeenkomt met de Belgische aanslag en zij te goeder trouw was.

Op vraag van de Geschillencommissie bevestigt zij dat zij nooit enig formulier vanwege ... ontvangen heeft om haar inkomsten als Europese ambtenaar aan te geven.

Wat betreft de terugvorderingsbrief meent zij dat de brief gebrekkig is: er werd haar immers nooit gevraagd om haar inkomensgegevens door te geven.

Op vraag van de Geschillencommissie bevestigt zij dat zij vroeger nooit een schooltoeslag heeft gekregen via de dienst Studietoelagen.

- Per e-mail d.d. 27.12.2022 aan het secretariaat van de Geschillencommissie vulden de verzoekers hun verweer als volgt aan:

"(...) Graag zou ik bovendien het volgende willen toevoegen aan de argumentatie die ik voorheen deed : ik denk dat jullie administratie in elk geval een fout begaan is bij de motivering van haar beslissing tot terugvordering.

Na de vrijwillige melding, van mijn kant, dat ik EU ambtenaar was (wat jullie al hadden moeten afleiden van mijn fiscale gegevens), werd mij nooit enig bewijs van inkomsten gevraagd.

Zoals vermeld, bevind ik mij hoogstwaarschijnlijk boven de grens voor het ontvangen van de premies, maar ik wou toch benadrukken dat ik deeltijds werk, enkele maanden ouderschapsverlof enz. neem of had kunnen nemen. Ik zou zowel aan de boven- als aan de onderste kant van de ladder met functies en salarissen van de EU kunnen zijn.

Toch werd er van jullie kant, zonder de minste motivering of vraag tot verduidelijking, onmiddellijk van uitgegaan dat ik geen recht op premies had. Ik wens hier niet een feitelijke situatie recht te zetten maar er toch op wijzen dat jullie hierdoor, op procedureel vlak, een fout begaan hebben, die equivalent is met het onmiddellijk uitsluiten van EU ambtenaren van de mogelijke toegang tot de premies. Deze uitsluiting is dan ook in strijd met het gelijkheidsbeginsel, gezien de manier waarop dit door u werd toegepast."

4. Standpunt van de verwerende partij

- **Brief d.d. 29 september 2022 van verwerende partij aan verzoekers met betrekking tot de terugvordering van de schooltoeslag:**

“(…)

*Wij hebben **jouw recht op het Groeipakket opnieuw onderzocht** voor de periode van 09/2019 tot 09/2022.*

*Wij hebben vastgesteld dat je een bedrag van **€ 5.106,10** hebt ontvangen waarop je geen recht had voor de kinderen*

.... Dit bedrag bestaat uit:

· ...: Schooltoeslag

· ...: Schooltoeslag

· ...: Schooltoeslag

· ...: Schooltoeslag

(…)

Wij hebben de schooltoeslag altijd uitbetaald op basis van de informatie die bij ons voor handen was.

U hebt altijd in detail een brief ontvangen op basis van welke inkomsten we dit deden .

Aangezien u internationaal ambtenaar bent komen we niet automatisch op deze inkomsten .

Al de schooltoeslagen zijn dus ten onrechte toegekend .

Wij moeten € 5.106,10 van je terugvragen.”

In de brief worden verder per kind de bedragen van de schooltoeslag vermeld die worden teruggevorderd:

...:

09-2019 Schooltoeslag € 121,01; bedrag na herberekening: € -121,01

09-2020 Schooltoeslag € 192,33; bedrag na herberekening: € -192,33

09-2021 Schooltoeslag € 193,68; bedrag na herberekening: € -193,68

...:

09-2020 Schooltoeslag € 105,98; bedrag na herberekening: € -105,98

09-2021 Schooltoeslag € 106,72; bedrag na herberekening: € -106,72

...:

09-2019 Schooltoeslag € 121,01; bedrag na herberekening: € -121,01

09-2020 Schooltoeslag € 192,33; bedrag na herberekening: € -192,33

09-2021 Schooltoeslag € 193,68; bedrag na herberekening: € -193,68

09-2022 Schooltoeslag € 717,61; bedrag na herberekening: € -717,61

...:

09-2019 Schooltoeslag € 601,63; bedrag na herberekening: € -601,63

09-2020 Schooltoeslag € 964,05; bedrag na herberekening: € -964,05

09-2021 Schooltoeslag € 1.596,07; bedrag na herberekening: € -1.596,07

Totaal € 5.106,10

In de brief wordt verder nog vermeld:

*“De verjaringstermijn is 3 jaar.
Dat betekent dat geen enkele betaling verjaard is.
Daarom moeten wij € 5.106,10 van je terugvragen.”*

- **E-mail met standpunt d.d. 24.11.2022 van verwerende partij zoals medegedeeld aan het secretariaat van de Geschillencommissie Groeipakket:**

“Betrokken gezin woont in ... maar kreeg selectieve participatietoelagen voor kinderen die in Vlaanderen schoolliepen.

Om te bepalen op welk bedrag de kinderen aanspraak kunnen maken, wordt onder andere rekening gehouden met de inkomsten van het gezin. Concreet baseren wij ons daarvoor op de gegevens van de financiële fluxen die we ontvangen.

Bij de betaling van de schooltoelagen ontvangt het gezin in kwestie steeds een brief met een gedetailleerde berekening van de toegekende schooltoeslag. Daarin wordt o.a. duidelijk vermeld wat het gekende en dus voor de berekening van de schooltoeslag in rekening gebrachte gezinsinkomen is.

Concreet werd in dit dossier schooltoeslag betaald over volgende periodes en voor volgende kinderen:

- *Schooltoeslag 2019-2020*
 - ... € 121,01
 - ... € 121,01
 - ... € 601,63
- *Schooltoeslag 2020-2021*
 - ... € 192,33
 - ... € 105,98
 - ... € 192,33
 - ... € 964,05
- *Schooltoeslag 2021-2022*
 - ... € 193,68
 - ... € 106,72
 - ... € 193,68
 - ... € 1.596,07
- *Schooltoeslag 2022-2023*
 - ... € 717,61
 - ... €107,47
 - ... €1179,79
 - ... €143,17

*Telkens ontving het gezin een gedetailleerde berekening mét vermelding van het in aanmerking genomen gezinsinkomen. In die brieven is duidelijk vermeld dat het inkomen van mevrouw ... 0€ bedraagt. **Nooit heeft betrokkene contact opgenomen om te melden dat dit niet klopt omdat zij Europees ambtenaar is.***

Bovendien werd in de kennisgevingsbrief van 10/10/2021 expliciet vermeld dat Europese inkomsten gemeld moeten worden omdat die via de financiële flux niet voorhanden zijn en evenmin gevonden kunnen worden op het aanslagbiljet.

Pas op 23 september 2022, dus 1 jaar later, neemt mevrouw telefonisch contact op om te melden dat zij wel degelijk inkomsten heeft uit een tewerkstelling als Europees ambtenaar.

De debetcel van ... is van mening dat het initiëren van een verzakingsonderzoek in dit dossier geen zin heeft gezien er geen sprake is van een onzekere financiële situatie en evenmin van goede trouw: Toelichtingsnota 19 (5.3.1) stelt immers dat “het vermoeden van goede trouw weerlegd wordt als de ontvanger bijzondere of algemene informatie (bv.: informatiebrieven, regularisatiebrieven) heeft ontvangen waaruit blijkt dat de beslissing tot toekenning van de toelage door de uitbetalingsactor ten onrechte is genomen”..

Bovendien kan het debet niet ten laste worden gelegd van de werkingsmiddelen omdat er geen sprake is van een fout van de uitbetalingsactor.”

- **E-mail met standpunt d.d. 14.11.2022 van verwerende partij zoals medegedeeld op vraag van het secretariaat van de Geschillencommissie Groeipakket inzake de eventuele mogelijkheid om te verzaken aan het debet:**

“Gelet op de socio-professionele situatie van het betrokken gezin (i.c. inkomen als EU ambtenaar bovenop het gekende inkomen ‘hoog’) heeft het initiëren van een onderzoek naar afzien van de schuldvordering hier weinig zin.

Immers, om over te kunnen gaan tot afzien van de schuldvordering dient zowel sprake te zijn van goede trouw als van een onzekere financiële situatie en dit laatste lijkt duidelijk niet het geval. Zoals u hieronder zult lezen is wat ons betreft eigenlijk ook de goede trouw in deze moeilijk te weerhouden.

Wat betreft de vraag of het debet dan als type A debet ten laste kan genomen worden van de werkingsmiddelen, zijn wij de mening toegedaan dat dit niet mogelijk is.

Immers:

- *Er is strikt gezien geen sprake van een fout van de UA: als de gegevens m.b.t. de inkomsten uit tewerkstelling voor een Europese instelling nergens in “het netwerk” beschikbaar / consulteerbaar zijn, dan kan de UA moeilijk een fout aangewreven worden wanneer zij deze gegevens niet mee opneemt in haar berekening.*
- *De goede trouw in hoofde van de ontvanger kan niet weerhouden worden:*

Toelichtingsnota 19 (5.3.1) stelt immers dat “het vermoeden van goede trouw weerlegd wordt als de ontvanger bijzondere of algemene informatie (bv.: informatiebrieven, regularisatiebrieven) heeft ontvangen waaruit blijkt dat de beslissing tot toekenning van de toelage door de uitbetalingsactor ten onrechte is genomen”. Wij deelden in onze brief de dato 06/04/2021 mee aan mevrouw dat zij volgens ons € 0,- inkomsten ontving die niet voorkomen op haar aanslagbiljet, wat manifest onjuist is en wat zij eigenlijk op dat moment ook zou moeten weten en/of signaleren. De bijkomende argumenten die mevrouw aandraagt zijn onzes inziens niet relevant.

....

- **E-mail d.d. 19.01.2023 van de verwerende partij aan het secretariaat van de Geschillencommissie:**

Het secretariaat vroeg de verwerende partij naar haar repliek inzake de bijkomende argumentatie d.d. 27.12.2022 van de verzoekers.

De verwerende partij repliceerde per e-mail d.d. 19.01.2023 als volgt:

“De bijkomende argumentatie van betrokkene verandert niets aan het standpunt van”

- **Antwoord d.d. 07.02.2023 van de verwerende partij op vraag van de Geschillencommissie in het kader van haar beraadslaging:**

In het kader van haar beraadslaging vroeg de Geschillencommissie aan de verwerende partij of zij een formulier P19fisc heeft bezorgd aan de verzoekers om (inkomens)gegevens in te winnen zodra zij vaststelde dat de fiscale gegevensstroom ‘0 EUR’ aangaf als inkomen voor de verzoekster.

Hierop antwoordde de verwerende partij als volgt per e-mail d.d. 07.02.2023:

“(...) De P19 brieven dateren uit de tijd van de AKBW en zijn dus binnen het Groeipakket niet van toepassing.

Het gezinsinkomen verkrijgen we in het Groeipakket automatisch via de financiële fluxen. Krijgen we het gezinsinkomen op die manier niet binnen, dan wordt een SEPAR07 verstuurd (zie bijlage) in toepassing van TN8.

In dit concrete dossier beschikten we over een aanslagbiljet met de gegevens van beide inkomensverstrekkers. Aangezien de SEPAR07 enkel (automatisch) vertrekt bij het ontbreken van gegevens, is er in dit dossier nooit een SEPAR07 verstuurd.”

De Geschillencommissie stelt hierbij vast dat de toelichtingsnota nr. 8 (‘Vaststelling en betaling van de sociale toeslagen’) van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket, waarnaar de verwerende partij verwijst, het volgende vermeldt (*cf. eigen onderlijning Geschillencommissie*):

“4.2.1. De automatische procedure (artikel 7 BVR sociale toeslagen)

Deze procedure heeft voorrang op de andere. Ze gebeurt op basis van de actuele inkomstenkern en de actuele gezinsgrootte.

Het onderzoek gebeurt aan de hand van de gegevens op het aanslagbiljet m.b.t. de inkomsten van het kalenderjaar, twee jaar voorafgaand aan het kalenderjaar waarin de toekenningsperiode begint. Voor de tweede toekenningsperiode van 1 oktober 2019 tot 30 september 2020 gaat het om de inkomsten voor het kalenderjaar 2017. Ook de kadastrale inkomsten en de niet belastbare inkomsten hebben betrekking op het jaar 2017.

Alle betalingen van de sociale toeslag vanaf 1 oktober 2019 (eerste betaling op 7 november 2019) gebeuren op basis van de bewezen inkomsten volgens het nieuw inkomstenbegrip. Ontbreken die

gegevens of zijn ze onvolledig, dan wordt de betaling van de sociale toeslag vanaf 1 oktober 2019 stopgezet, tot bij de ontvangst van de vereiste gegevens. De laatste betaling volgens het inkomstenbegrip in artikel 18/1 vindt plaats op 7 oktober 2019.

In de **bijlage 1** bij de nieuwe versie vindt men een overzicht van de manier waarop de gegevens voor de toepassing van de automatische procedure worden vergaard, inbegrepen de KI-gegevens. Voor het uitvoeren van dat onderzoek werd een nieuwe flux ontwikkeld. Cegeka zal automatisch voor alle personen die deel uitmaken van een inkomstenkern de gegevens over het aanslagbiljet voor het inkomstenjaar 2017 bij de FOD Financiën opvragen. De personen voor wie deze gegevens nog steeds ontbreken zullen op 7 november een formulier SEPARST07 ontvangen waarmee ze ofwel het aanslagbiljet voor het inkomstenjaar 2017 kunnen opsturen, ofwel hun inkomen voor minstens 6 opeenvolgende maanden in 2019 vanaf 1 mei 2019 kunnen bewijzen.

In de bijlagen 1 en 2 bij de nieuwe versie van de toelichtingsnota wordt verduidelijkt hoe de gezinsinkomsten dienen te worden samengesteld uitgaande van het aanslagbiljet (laatste kolom in de **bijlage 1**) of voor de periode van minstens zes opeenvolgende maanden (**bijlage 2**)

Opgelet! Voor alle leden van de inkomstenkern moeten altijd de inkomsten voor dezelfde periode in aanmerking worden genomen.

Op basis van deze gegevens zal een automatische berekening plaatsvinden einde oktober 2019, met het oog op de betaling op 7 november 2019. Ontbreken de gegevens voor die berekening, dan wordt de betaling geschorst totdat de vereiste gegevens ontvangen worden.

Concreet zijn volgende typesituaties mogelijk:

- Aanslagbiljet (Inkomensverstrekker A en inkomensverstrekker B) beiden aanwezig voor het inkomstenjaar 2017
→ berekening sociale toeslag in de automatische procedure.
- Aanslagbiljet voor 2017 voor Inkomensverstrekker A aanwezig, maar aanslagbiljet voor 2017 voor inkomensverstrekker B niet aanwezig
→ blokkeren berekening sociale toeslag in afwachting van het antwoord op het verzonden formulier; bij ontvangst gegevens:
-ofwel ontvangst aanslagbiljet voor 2017 voor inkomensverstrekker B: berekening sociale toeslag in de automatische procedure.
-ofwel Inkomen inkomensverstrekker A en inkomensverstrekker B 2019 via manuele alarmbel (bewijstukken van voor minstens zes opeenvolgende maanden vanaf 1 mei 2019 tot en met oktober 2019; inderdaad de 1^e maand van de nieuwe toekenningsperiode moet in de periode van de zes opeenvolgende maanden begrepen te zijn om de sociale toeslag voor de toekenningsperiode van 1 oktober 2019 tot 30 september 2020 te kunnen toekennen.
- Aanslagbiljet voor inkomensverstrekker A voor 2017 is aanwezig en manueel alarmbel inkomen voor minstens 6 opeenvolgende maanden vanaf 1 mei 2019 voor inkomensverstrekker B voor 2019 is aanwezig:
→ blokkeren sociale toeslag zolang manueel alarmbel inkomen voor inkomensverstrekker A voor 6 opeenvolgende maanden vanaf 1 mei 2019 ontbreekt.

Aandachtspunten

De overgangsregeling die werd uitgewerkt voor de 1^e toekenningsperiode tot 30 september 2019 wordt opgeheven. In alle dossiers wordt een inkomensonderzoek ingesteld om te bepalen of er vanaf 1 oktober 2019 als dan niet sociale toeslag kan bepaald worden.

Kan via de automatische procedure vanaf 1 oktober 2019 geen sociale toeslag worden toegekend, dan vallen deze dossiers ofwel onder de elektronische of de manuele alarmbelprocedure (zie hierna), tenzij zij alsnog het papieren aanslagbiljet voor het inkomstenjaar 2017 aan hun uitbetaler bezorgen.. In de bijlage 1 bij deze nieuwe versie van de toelichtingsnota wordt uitgelegd hoe men de inkomsten dient te berekenen op basis van het aanslagbiljet.

4.2.1.1. Nieuwe onderzoeken vanaf 1 oktober 2019

Het onderzoek gebeurt in de eerste plaats via de automatische procedure op basis van de gegevens over inkomstenjaar 2017 en volgens het nieuw inkomstenbegrip.

Dit onderzoek gebeurt per inkomstenkern en op basis van de actuele situatie en actuele gezinsgrootte. Het exacte inkomen wordt opgenomen in CGPA.

In functie van de gezinsgrootte dient dat exacte inkomen getoetst te worden aan 1 of 2 inkomensgrenzen

- Altijd aan de laagste inkomensgrens van 30.986,17 per jaar.*
- Aan de inkomensgrens van 61.200 euro als de laagste inkomensgrens is overschreden en het een inkomstenkern betreft met een gezinsgrootte van minstens 3 kinderen, waarvan er minstens één op basis van artikel 13 van het decreet het basisbedrag van 163,20 euro ontvangt.*

Wanneer de toeslag verschuldigd is, kan bij ongewijzigde partnersituatie (inkomstenkern) en bij dezelfde relevante gezinsgrootte (zie rubriek 6 hierna) de betaling van de toeslag worden voortgezet tot 30 september 2020. Het gaat om een definitieve vaststelling.

Deze toekenning wordt gemotiveerd aan het gezin.

Gezinnen die vanuit het buitenland naar België komen, kunnen naar analogie met de bepaling van artikel 7, § 3 BVR sociale toeslagen verkrijgen op basis van attesten uitgereikt door werkgevers, diensten of instellingen uit het buitenland of bij een Europese of andere internationale instelling die bewijzen dat ze in het inkomstenjaar 2017 aan de voorwaarden voldoen.

Ook wanneer de toeslag niet kan betaald worden op basis van de automatische procedure, dient het gezin geïnformeerd te worden over de mogelijkheid om via de manuele alarmbelprocedure een aanvraag in te dienen op basis van de actuele inkomsten.

Die manuele procedure wordt onder de rubriek 4.2.3. hierna verder toegelicht.

Opmerking: internationale ambtenaren

Internationale ambtenaren zijn niet belastingplichtig in België, bijgevolg bevat het aanslagbiljet geen gegevens over hun inkomsten.

Ze kunnen wel via een code op het aanslagbiljet geïdentificeerd worden. Als de flux "Aanslagbiljet" aangeeft dat een van de personen van de inkomstenkern internationale ambtenaar is, dan kan er geen sociale toeslag worden toegekend op basis van de automatische procedure.

Er moet dan worden overgegaan tot een manueel onderzoek. Er is recht op sociale toeslag als deze gezinnen:

- Ofwel met attesten uitgereikt door werkgevers, diensten of instellingen kunnen aantonen dat hun inkomsten voor het inkomstenjaar 2017 de toegelaten inkomensgrenzen niet overschrijden, in welk geval er recht is op sociale toeslag van 1 oktober 2019 tot 30 september 2020.*

- *Ofwel met attestaten uitgereikt door werkgevers, diensten of instellingen kunnen aantonen dat hun inkomsten voor minstens zes opeenvolgende kalendermaanden (ten vroegste ingaande op 1 mei 2019) de inkomensgrenzen niet overschrijden, in welk geval ze recht hebben op sociale toeslag vanaf de begindatum van die periode van zes opeenvolgende maanden (ten vroegste vanaf 1 oktober 2019) tot 30 september 2020: zie hiervoor de toelichting over de manuele alarmbelprocedure in rubriek 4.2.3.”*

Wat betreft de schooltoeslag (waarop het voorliggend geschil betrekking heeft) stelt de Geschillencommissie vast dat de toelichtingsnota nr. 13 d.d. 29.01.2021 ‘Vaststelling en betaling van de selectieve participatietoeslag (schooltoeslag) vanaf het schooljaar 2020-2021’ als volgt bepaalt:

“3.2. Met welke inkomsten wordt er rekening gehouden?

Voor de vaststelling van de schooltoeslag worden de volgende inkomsten van de inkomensverstrekkers in aanmerking genomen:

(...)

7. Alle inkomsten die voortvloeien uit de beroepsactiviteit, toegekend aan de personeelsleden van een Europese of andere internationale instelling, verminderd met de persoonlijke bijdragen voor de verzekering die de instelling organiseert om socialezekerheidsrisico’s te dekken.

3.3. Gegevensvergaring inzake de inkomsten

3.3.1. In de automatische procedure

In de [bijlage 1](#) bij deze toelichtingsnota gaat een overzicht van de bronnen waaruit de gegevens voor inkomensonderzoek, de KI-toets en de vrijstelling van de KI-toets worden ingewonnen in het kader van de automatische procedure. In deze automatische procedure kunnen enkel de gegevens uit de vermelde authentieke bronnen in aanmerking worden genomen. Alle gegevens hebben betrekking op het inkomstenjaar T-2.

(...)

6. De toekenningsprocedure

De schooltoeslag wordt zo veel mogelijk automatisch toegekend. Zodra de SEPAR-familie in GPA is aangemaakt zal het onderzoek en de vaststelling van de schooltoeslag automatisch verlopen; en dit zowel wat betreft de nationaliteitsvoorwaarden, de pedagogische voorwaarden als de financiële voorwaarden.

Deze automatische procedure heeft altijd voorrang. De manuele alarmbelprocedure kan enkel worden toegepast wanneer geen toekenning mogelijk is in de automatische. Een bijpassing op grond van de manuele alarmbelprocedure op het bedrag in de automatische procedure wegens een inmiddels verminderd inkomen is niet mogelijk. Deze bijpassing op basis van het verminderd inkomen zal bijgevolg pas 2 jaar later kunnen worden uitgevoerd.

6.1. Onderzoek naar de totale inkomsten van de inkomensverstrekkers

Wanneer in de automatische procedure de gegevens over het inkomen van (één van) de inkomensverstrekker(s) voor het inkomstenjaar T-2 niet kunnen worden verkregen via de flux zal de consulent deze gegevens met een brief + formulier dienen op te vragen. Bij ontvangst van deze gegevens kan het onderzoek worden voortgezet.

(...)”

- **bijlage 1** 'Schooltoeslag – Vaststelling van het in aanmerking te nemen inkomen in de automatische procedure – per inkomensverstrekker' bij de Toelichtingsnota nr. 13 d.d. 29 januari 2021 (vaststelling en betaling van de selectieve participatietoeslag (schooltoeslag) vanaf het schooljaar 2020-2021)¹:

(...) Identificatie als Europees ambtenaar Automatische procedure (IPCAL-codes) Codes/vermeldingen op aanslagbiljet voor het inkomstenjaar T-2

<i>Identificatie als Europees ambtenaar</i>	<i>Automatische procedure (IPCAL-codes)</i>	<i>Codes-vermeldingen op aanslagbiljet voor het inkomstenjaar T-2</i>
	<i>A/B 0620 en A0210</i>	<i>1062/2062 en 1021"</i>

5. Standpunt Klachten- en bemiddelingsdienst (Agentschap Uitbetaling Groeipakket)

De Klachten- en bemiddelingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket gaf op 19/10/2022 volgend antwoord inzake de klacht die de verzoekers op 30/09/ 2022 indienden:

"Naar aanleiding van jouw e-mail van 30/09/2022 startte ik een klachtendossier op. Je ontving een schrijven van jouw uitbetaler ... met de melding dat er geen recht is op de schooltoeslagen voor jouw vier kinderen. Je aanvaardt deze beslissing voor de toekomst, maar betwist de terugvordering. Ik geef je eerst wat meer uitleg over de geldende reglementering om nadien jouw concrete situatie te benaderen.

Reglementering

De schooltoeslag voor het kleuter-, lager en secundair onderwijs en HBO 5- verpleegkunde wordt betaald binnen het Groeipakket.

Voor de toekenning zal moeten voldaan zijn aan een aantal voorwaarden met betrekking tot het gezinsinkomen, de gezinssituatie (= de puntenlast van het gezin), de nationaliteitsvoorwaarden en het soort onderwijs.

Er wordt rekening gehouden met de volgende inkomsten:

1. *Bruto belastbare inkomsten (= bruto-RSZ)*
 1. *Voor de beroepsinkomsten in loonverband, voor de aftrek van de beroepskosten*
 2. *Voor de beroepsinkomsten als zelfstandige: na aftrek van de beroepskosten, vermenigvuldigd met een factor 100/80*
2. *Uitkeringen in het kader van ziekteverzekeringen*
3. *Werkloosheidsuitkeringen*
4. *Pensioenen*
5. *80% van de onderhoudsgelden die uitbetaald zijn aan de persoon of personen van wie de inkomsten voor de berekening van de toelage in aanmerking zijn genomen*
6. *3 x het geïndexeerd kadastraal inkomen vreemd gebruik en 1 x het geïndexeerd kadastraal inkomen voor eigen beroepsdoeleinden*
7. *De inkomensvervangende tegemoetkoming (IVT)*
8. *Leefloon*
9. *Equivalent leefloon*

¹ Cf. voor het schooljaar 2019-2020 zijn de hierna vermelde onderrichtingen gelijklopend.

10. Alle inkomsten die voortvloeien uit de beroepsactiviteit, toegekend aan de personeelsleden van een Europese of andere internationale instelling, verminderd met de persoonlijke bijdragen voor de door de instelling georganiseerde verzekering voor de dekking van sociale zekerheidsrisico's.

Concreet in jouw dossier

Op 29/09/2022 maakt jouw uitbetaler ... een terugvordering op van € 5.106,10:

- *Schooltoeslag 2019-2020*
 - ... € 121,01
 - ... € 121,01
 - ... € 601,63
- *Schooltoeslag 2020-2021*
 - ... € 192,33
 - ... € 105,98
 - ... € 192,33
 - ... € 964,05
- *Schooltoeslag 2021-2022*
 - ... € 193,68
 - ... € 106,72
 - ... € 193,68
 - ... € 1.596,07
- *Schooltoeslag 2022-2023*
 - ... € 717,61

Naar aanleiding van het betalen van de schooltoeslagen 2019-2020 en 2020-2021 ontving je van ... op 06/04/2021 de kennisgeving betaling schooltoeslag (1 brief toegevoegd in bijlage).

- In dit schrijven wordt verwezen naar de website www.groeipakket.be voor meer details over de geldende reglementering rond de schooltoeslag.
- Bij het referentie-inkomen staat jouw inkomen ingevolge tewerkstelling voor Europese instelling niet vermeld. Hieruit had je kunnen/moeten afleiden dat de inkomsten niet volledig waren.

In de brieven van 10/10/2021 (kennisgeving betaling schooltoeslag 2021-2022) staat vermeld dat de Europese inkomsten dienen meegeteld te worden (1 brief toegevoegd in bijlage).

Pas in 09/2022 neem je contact op met jouw uitbetaler ... om te melden dat je geen recht hebt op de schooltoeslag.

Informatie ontvangen van Kind en Gezin in 2014 doet geen afbreuk aan de geldende reglementering binnen het Groeipakketdecreet (in voege vanaf 01/01/2019).

Ik besluit dat je had kunnen weten dat er geen recht was op de ontvangen schooltoeslagen en dat de terugvordering terecht werd opgemaakt.”

6. Beoordeling in rechte: opportuniteit van de terugvordering van onverschuldigd betaald Groeipakket

Aangezien de verzoekers menen dat er sprake is van een dwaling in hoofde van de verwerende partij, stelt zich de vraag naar de opportuniteit van de terugvordering van de onverschuldigd betaalde schooltoeslagen.

6.1. Algemene principes

- **Artikel 1376 BW en artikel 103, §1, eerste lid, Groeipakketdecreet:**

Conform de bepalingen van artikel 1376 BW is diegene die per vergissing of met zijn weten iets ontvangen heeft dat hem niet verschuldigd was, verplicht het terug te geven aan diegene van wie hij het onverschuldigd heeft ontvangen.

In dezelfde zin bepaalt artikel 103, §1, eerste lid Groeipakketdecreet:

“Onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden teruggevorderd, behalve in de gevallen waarin een dergelijke terugvordering wordt uitgesloten door dit decreet, door inhoudingen, verricht door de uitbetalingsactor, overeenkomstig het bepaalde in artikel 1410, §4, van het Gerechtelijk Wetboek, op nog te betalen toelagen in het kader van het gezinsbeleid.”

- **Fout van de uitbetalingsactor: artikel 92, §1, 1° en 2° lid Groeipakketdecreet:**

De bepalingen van artikel 92, § 1, 1° en 2° lid Groeipakketdecreet vormen een uitzondering op dit algemene principe van de terugvordering van onverschuldigd betaalde toelagen in de mate dat wordt gesteld dat:

“Als de uitbetalingsactor vaststelt dat een beslissing over toelagen in het kader van het gezinsbeleid aangetast is door een juridische of materiële fout, trekt hij die beslissing in en neemt hij op eigen initiatief een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de datum waarop de ingetrokken beslissing is ingegaan of had moeten ingaan, met behoud van de toepassing van de bepalingen van hoofdstuk 2 van deze titel.

Als het gaat om een fout van de uitbetalingsactor, waarvan de begunstigde zich normaal geen rekenschap kan geven, en het bedrag van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid kleiner is dan het bedrag dat aanvankelijk was toegekend, neemt de uitbetalingsactor een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de eerste dag van de maand na de kennisgeving ervan.”

De memorie van toelichting betreffende het Groeipakketdecreet bevat hierover de volgende toelichting:

“Dit artikel regelt de situatie waarin een beslissing van een uitbetalingsactor aangetast is door een juridische of materiële fout.

De uitbetalingsactor die een juridische of materiële fout vaststelt, trekt de oorspronkelijke beslissing in en neemt een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op datum van de oorspronkelijke beslissing.

Van bovenstaand principe wordt afgeweken wanneer de fout te wijten is aan de uitbetalingsactor en het bedrag waarop de begunstigde recht heeft op grond van de nieuwe beslissing kleiner is dan wat aanvankelijk was toegekend. In dat geval heeft de nieuwe beslissing enkel uitwerking voor de

toekomst. De ratio legis is duidelijk dat de begunstigde niet de gevolgen moet dragen van een fout van de uitbetalingsactor. Het moet echter gaan om een fout die de begunstigde redelijkerwijze niet kon opmerken.

Indien een begunstigde bijvoorbeeld een bedrag ontvangt waarvan hij redelijkerwijze moest beseffen dat hij daarop geen recht had, dan zal de nieuwe beslissing wel uitwerking hebben op datum van de oorspronkelijke beslissing en kan dus geen toepassing gemaakt worden van de uitzondering.”

- **Rechtspraak en administratieve praktijk:**

Voor het toepasselijke referentiekader inzake rechtspraak en administratieve praktijk verwijst de Geschillencommissie naar de eerdere beslissing nr. 2019/017 d.d. 22.11.2019 van de Geschillencommissie waarin verwezen werd naar de administratieve onderrichtingen in het kader van de Algemene Kinderbijslagwet die volgens het Agentschap Uitbetaling Groeipakket nog steeds instructief kunnen zijn.

Tot en met 31 december 2018 golden onder de toepassing van de federale Algemene Kinderbijslagwet gelijklopende bepalingen, terug te vinden in artikel 17 van het Handvest van de Sociaal Verzekerde (ingevoerd bij Wet van 11 april 1995 – verder HSV genoemd) die stellen dat:

‘Wanneer vastgesteld wordt dat de beslissing aangetast is door een juridische of materiële vergissing, neemt de instelling van sociale zekerheid op eigen initiatief een nieuwe beslissing die uitwerking heeft op de datum waarop de verbeterde beslissing had moeten ingaan, onverminderd de wettelijke en reglementaire bepalingen inzake verjaring.

*Onverminderd de toepassing van artikel 18, heeft de nieuwe beslissing, **indien de vergissing aan de instelling van sociale zekerheid te wijten is, uitwerking op de eerste dag van de maand na de kennisgeving ervan, als het recht op de prestatie kleiner is dan het aanvankelijk toegekende recht.***

*Het vorige lid is niet van toepassing indien de sociaal verzekerde weet of moest weten, in de zin van het koninklijk besluit van 31 mei 1933 betreffende de verklaringen af te leggen in verband met subsidies, vergoedingen en toelagen, **dat hij geen recht heeft of meer heeft op het gehele bedrag van de prestatie.**’*

In dit kader kan wat betreft de voormelde bepalingen van artikel 17 HSV worden verwezen naar de reeds bestaande rechtspraak waar zich een duidelijke tendens voordeed om te concluderen dat de sociaal verzekerde gelet op de complexiteit van de regelgeving niet kan geacht worden te weten of te moeten weten dat hij/zij al dan niet recht had op het onverschuldigde bedrag wanneer zij/zij te goeder trouw was en dat hij/zij erop mag vertrouwen dat de socialezekerheidsinstelling de juiste beslissing neemt en correct uitbetaalt.

Omgekeerd werd doorgaans geoordeeld dat er wél tot terugvordering kan worden overgegaan indien de sociaal verzekerde niet te goeder trouw was, waaromtrent de bewijslast bij de socialezekerheidsinstelling ligt (zie bvb. arrest van het Arbeidshof te Antwerpen van 15 maart 2013 A.R. 2012/AH/227; vonnis van de Arbeidsrechtbank van Nijvel, afdeling Waver van 28 juli 2015 A.R. 14/3052/A; vonnis van de Arbeidsrechtbank van Gent, afdeling Sint-Niklaas van 16 januari 2015 A.R. 14/1092/A en arrest van het Arbeidshof te Luik, afdeling Luik van 7 mei 2018 A.R. 2017/AL/122).

In de administratieve praktijk werd er door de kinderbijslagfondsen bij de toepassing van de bepalingen van artikel 17 HSV eveneens naar gestreefd om bij een fout van het kinderbijslagfonds enkel terug te vorderen indien het vermoeden van de goede trouw van de sociaal verzekerde kon worden weerlegd (zie de omzendbrief CO nr. 1402 van 26 februari 2015).

Betreffende de bepaling van de goede trouw kan worden verwezen naar de omzendbrief CO nr. 1360 van 20 juli 2006 (administratieve onderrichting FAMIFED), punt 2.2 waar wordt gesteld:

‘De wet wilde een sociaal verzekerde die te goeder trouw was, selectief beschermen tegen foutieve handelingen van de administratie. Deze voorwaarde van goede trouw is enkel vervuld wanneer de sociaal verzekerde niet kon twijfelen aan de gegrondheid van de beslissing tot uitbetaling die ten onrechte werd genomen ten opzichte van hem.

De wettekst die het feit van 'weten of moeten weten' voorziet, duidt aan dat men het standpunt moet innemen van een sociaal verzekerde die handelt met 'normale voorzichtigheid en toewijding', en niet dat van de concrete sociaal verzekerde die de onverschuldigde betaling ontving. Zo heeft het feit geen weerslag dat de concrete sociaal verzekerde het slachtoffer was van omstandigheden (ziekte, zwakzinnigheid, gebrekkige kennis van de taal,...) die op het moment van de betaling zijn begrip konden schaden.

De materie zal geval per geval moeten geëvalueerd worden.

Als algemene regel kan men stellen dat de bijslagtrekkende 'wist of moest weten' als hij:

- een/de onverschuldigde bijslag ontving wegens frauduleuze handelingen of valse of bewust onjuiste verklaringen afgelegd door hem;

- voor de onverschuldigde betaling bijzondere of algemene informatie had (controleformulieren met precisies over een bepaalde situatie die de sociaal verzekerde kende) die de pertinentie weerlegt van de later ten onrechte genomen beslissing tot toekenning;

- wegens de aard van de betaling zelf (o.a. dubbele betaling van een zelfde bedrag aan kinderbijslag voor eenzelfde periode; kennisgeving van de toekenning van een sociale toeslag terwijl de rechthebbende zich niet in een dergelijke situatie bevindt,...) onmogelijk niet op de hoogte kon zijn van het onverschuldigde karakter van de betaling.'

De meest recente administratieve onderrichtingen zijn terug te vinden in de Toelichtingsnota nr. 19 van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket d.d. 18 mei 2021 betreffende de vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid en de Vlabel-procedure:

“3. Terugvordering onverschuldigde betalingen

3.1. Uitgangspunt: alle onverschuldigd betaalde toelagen terugvorderen

Alle onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden door de uitbetalingsactoren teruggevorderd, behalve in de gevallen die o.b.v. het Groeipakketdecreet zijn uitgesloten.

(...)

3.3. Onverschuldigde betalingen: categorieën A t.e.m. E

Juridische of materiële fouten die aan de basis van een beslissing over toelagen in het kader van het gezinsbeleid liggen, brengen onverschuldigde betalingen met zich mee.

Onverschuldigde betalingen zijn betalingen waarbij de decretale bepalingen en reglementeringen niet correct zijn toegepast. Elke onverschuldigde betaling wordt ingedeeld in een categorie op basis van zijn oorzaak. Deze indeling is noodzakelijk om te bepalen of een onverschuldigd bedrag al dan niet moet teruggevorderd worden.

(...)”

6.2. Toepassing in casu van de voormelde principes inzake terugvordering bij fout van de administratie

De Geschillencommissie benadrukt dat voornoemde bepalingen van artikel 92, § 1, 1^e en 2^e lid Groeipakketdecreet enkel van toepassing zijn indien er effectief een juridische of materiële fout van de uitbetalingsactor blijkt die ten grondslag ligt aan de terugvordering. Indien dit het geval is, moet vervolgens worden nagegaan of de betrokkene zich normaal geen rekenschap kan geven van die fout, om te bepalen of het onverschuldigde bedrag al dan niet kan worden teruggevorderd.

6.2.1. Toepasselijke regelgeving en administratieve onderrichtingen

De Geschillencommissie stelt vast dat de volgende regelgeving en administratieve onderrichtingen gelden inzake de inkomenstoets voor de schooltoeslag wanneer het een internationale ambtenaar betreft.

- Artikel 7 BVR Selectieve participatietoelagen:

“De inkomsten van het gezin, vermeld in artikel 37, eerste lid, van het Groeipakketdecreet van 2018, bestaan uit al de volgende elementen samen:

1° de volgende belastbare inkomsten, voor aftrek van de aftrekbare bestedingen:

a) de beroepsinkomsten:

1) voor de beroepsinkomsten in loonverband: vóór de aftrek van beroepskosten;

2) voor de beroepsinkomsten als zelfstandige: na de aftrek van beroepskosten, vermenigvuldigd

met een factor 100/80;

b) de uitkeringen in het kader van de ziekteverzekering;

c) de werkloosheidsuitkeringen;

d) de pensioenen;

2° 80% van de onderhoudsgelden die uitbetaald zijn aan de persoon of personen van wie de inkomsten voor de berekening van de toelage in aanmerking worden genomen;

3° drie keer het geïndexeerde kadastraal inkomen vreemd gebruik en één keer het geïndexeerde kadastraal inkomen voor eigen beroepsdoeleinden;

4° de inkomensvervangende tegemoetkoming, toegekend conform de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkoming aan personen met een handicap;

5° het leefloon, toegekend conform de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie;

6° het equivalent van leefloon, toegekend conform de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;

7° alle inkomsten die voortvloeien uit de beroepsactiviteit, toegekend aan de personeelsleden van een Europese of andere internationale instelling, verminderd met de persoonlijke bijdragen voor de verzekering die de instelling organiseert om socialezekerheidsrisico's te dekken. [eigen onderlijning]

In afwijking van het eerste lid, 1°, wordt 80% van de onderhoudsgelden die betaald zijn door de persoon of personen van wie de inkomsten voor de berekening van de toeslag in aanmerking worden, wel afgetrokken van de belastbare inkomsten.

Voor de omrekening naar het inkomen van het gezin conform dit artikel, worden in het Wetboek van de Inkomstenbelastingen geldende regels gevolgd."

- **Artikel 8 BVR Selectieve participatietoelagen:**

"Het inkomen dat in het buitenland of bij een Europese of andere internationale instelling verworven wordt, wordt voor de berekening van de toeslag vastgesteld op basis van attesten die de buitenlandse belastingdienst uitgereikt heeft, of, als die ontbreken, op basis van attesten die de werkgevers, diensten of instellingen uitgereikt hebben."

- **Artikel 11 BVR Selectieve participatietoelagen:**

"Een onderzoek tot toekenning van een selectieve participatietoelage wordt op zijn vroegst op 1 augustus van het lopende schooljaar automatisch opgestart door een uitbetalingsactor.

De selectieve participatietoelage wordt op zijn vroegst uitbetaald de laatste maandag die voorafgaat aan het schooljaar in kwestie."

- **Artikel 12 BVR Selectieve participatietoelagen:**

"§1. De inkomsten, vermeld in artikel 7 tot en met 10, zijn de inkomsten die blijken uit het aanslagbiljet dat betrekking heeft op de inkomsten van het kalenderjaar dat twee jaar voorafgaat aan het kalenderjaar waarin het schooljaar in kwestie begint.

Voor gezinnen die anders zijn samengesteld in het jaar waarop het aanslagbiljet betrekking heeft, wordt het inkomen gereconstrueerd op basis van de huidige gezinssamenstelling.

Als naar aanleiding van de latere verificatie de aanslag, vermeld in het eerste lid, herzien wordt, wordt met de herziene aanslag rekening gehouden.

§2. Het kadastraal inkomen en de niet-belastbare inkomsten worden vastgesteld op basis van het kalenderjaar dat twee jaar voorafgaat aan het kalenderjaar waarin het schooljaar in kwestie begint.

§3. Niet-belastbare inkomsten worden vastgesteld aan de hand van databanken of van attesten van werkgevers, diensten of instellingen.

§4. Attesten die de buitenlandse belastingdienst uitgereikt heeft, of, als die ontbreken, attesten die de werkgevers, diensten of instellingen uitgereikt hebben als de inkomsten in het buitenland of bij een Europese of een andere internationale instelling verworven zijn, en die betrekking hebben op dezelfde periode, worden gelijkgesteld met het aanslagbiljet."

- Toelichtingsnota nr. 13 d.d. 29 januari 2021 (vaststelling en betaling van de selectieve participatietoeslag (schooltoeslag) vanaf het schooljaar 2020-2021) van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket²:

“3.3. Gegevensvergaring inzake de inkomsten

3.3.1. In de automatische procedure

In de bijlage 1 bij deze toelichtingsnota gaat een overzicht van de bronnen waaruit de gegevens voor inkomensonderzoek, de KI-toets en de vrijstelling van de KI-toets worden ingewonnen in het kader van de automatische procedure. In deze automatische procedure kunnen enkel de gegevens uit de vermelde authentieke bronnen in aanmerking worden genomen. Alle gegevens hebben betrekking op het inkomstenjaar T-2.

(...)

6. De toekenningsprocedure

De schooltoeslag wordt zo veel mogelijk automatisch toegekend. Zodra de SEPAR-familie in GPA is aangemaakt zal het onderzoek en de vaststelling van de schooltoeslag automatisch verlopen; en dit zowel wat betreft de nationaliteitsvoorwaarden, de pedagogische voorwaarden als de financiële voorwaarden.

Deze automatische procedure heeft altijd voorrang. De manuele alarmbelprocedure kan enkel worden toegepast wanneer geen toekenning mogelijk is in de automatische. Een bijpassing op grond van de manuele alarmbelprocedure op het bedrag in de automatische procedure wegens een inmiddels verminderd inkomen is niet mogelijk. Deze bijpassing op basis van het verminderd inkomen zal bijgevolg pas 2 jaar later kunnen worden uitgevoerd.

6.1. Onderzoek naar de totale inkomsten van de inkomensverstrekkers

Wanneer in de automatische procedure de gegevens over het inkomen van (één van) de inkomensverstrekker(s) voor het inkomstenjaar T-2 niet kunnen worden verkregen via de flux zal de consulent deze gegevens met een brief + formulier dienen op te vragen. Bij ontvangst van deze gegevens kan het onderzoek worden voortgezet.

(...)”

- bijlage 1 ‘Schooltoeslag – Vaststelling van het in aanmerking te nemen inkomen in de automatische procedure – per inkomensverstrekker’ bij de Toelichtingsnota nr. 13 d.d. 29 januari 2021 (vaststelling en betaling van de selectieve participatietoeslag (schooltoeslag) vanaf het schooljaar 2020-2021)³:

(...) Identificatie als Europees ambtenaar Automatische procedure (IPCAL-codes) Codes/vermeldingen op aanslagbiljet voor het inkomstenjaar T-2

² Cf. voor het schooljaar 2019-2020 zijn de hierna vermelde onderrichtingen gelijklopend.

³ Cf. voor het schooljaar 2019-2020 zijn de hierna vermelde onderrichtingen gelijklopend.

<i>Identificatie als Europees ambtenaar</i>	<i>Automatische procedure (IPCAL-codes)</i>	<i>Codes-vermeldingen op aanslagbiljet voor het inkomenstjaar T-2</i>
	<i>A/B 0620 en A0210</i>	<i>1062/2062 en 1021</i>

- **Toelichtingsnota nr. 15 d.d. 18 oktober 2019 ‘Definitieve vaststelling van de toeslag voor 2017 op basis van de fiscale flux’ van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket;** cf. deze toelichtingsnota heeft betrekking op de vaststelling van de eenoudertoeslag en de sociale toeslag voor 2017 (Algemene Kinderbijslagwet), maar reeds onder de toepassing van het Groeipakket: *“De definitieve vaststelling van de eenoudertoeslag en de sociale toeslag voor 2017 op basis van de fiscale flux 2017 behoort tot het beheer van het verleden. Het aanvragen en het verwerken van die fiscale gegevens wordt door de uitbetalingsactoren uitgevoerd via de applicatie van hun federale voorganger(s).”*:

“3.7. De internationale ambtenaren

Ingeval de bijslagtrekkende of de toeslagpartner werkt voor een internationale organisatie blijft het formulier P19fisc noodzakelijk om het belastbaar inkomen op te vragen. Deze gevallen zijn niet opgenomen in de fiscale flux.”

6.2.2. Beoordeling door de Geschillencommissie

Wat betreft de vraag naar een mogelijke fout in hoofde van de uitbetalingsactor, schuiven de verzoekers twee zaken naar voor als een fout:

- vooreerst een schending van het vertrouwensbeginsel in hoofde van de verwerende partij waarbij er volgens de verzoekster sprake is van een dwaling door de verwerende partij bij het overnemen van de gegevens uit de belastingaangifte van de verzoekster;
- daarnaast menen zij dat na de vrijwillige melding dat verzoekster Europees ambtenaar is, de verwerende partij zonder verdere vraag tot verduidelijking of motivering heeft beslist dat er geen recht is op de schooltoeslag.

De verzoekers argumenteren als volgt:

“Deze beslissing aanvaard ik voor de toekomst, maar ik betwist ten sterkste uw recht tot terugvordering, en dit om de volgende redenen, die onder de gemeenschappelijke noemer van de schending van het vertrouwensbeginsel door het ... gebracht kunnen worden.

1. Bij het verkrijgen van de eerste brief van het ..., op 6 april 2021, werd melding gemaakt van het feit dat

“De Vlaamse overheid zet sterk in op het opsporen van rechten, zodat elk gezin krijgt waar het recht op heeft. Wij ontvingen je inkomsten voor 2017”.

In alle logica kan men hieruit afleiden dat het ... de gegevens van de FOD financiën ontvangen heeft, wat inderdaad ook klopt als ik de gegevens van mijn echtgenoot over de verschillende jaren heen bekijk. Als EU ambtenaar dien ik elk jaar mijn belastingaangifte in, tik ik het vakje ‘ambtenaar van een EU instelling’ aan, en tik ik ook aan dat ik een bedrag boven 11.000 EUR jaarlijks ontvang. Hiervan is geen melding gedaan in uw brief. Er wordt in uw brief enkel

melding gemaakt van een '0', wat enerzijds trouw overeenkomt met het eindresultaat van de belastingskohier. Om deze reden heb ik nooit verder gezocht, des te meer dat mij, bij het invullen, enkele jaren geleden, bij een vraag over een inkomensaangifte 'kind en gezin' expliciet bevestigd werd dat de inkomsten uit de EU niet in aanmerking kwamen voor het berekenen van de inkomsten (indien nodig kan ik u de mail bezorgen). Het is dan ook logisch dat ik, bij het verkrijgen van deze brief, vertrouwen kon hebben dat de globale gegevens (met '0' inkomsten), volledig overeenkwamen met mijn belastingsaangifte, en dat dezelfde gegevens gebruikt werden voor de berekeningen.

2. Ik wou echter melden dat het ... hierbij een fout begaan heeft : had het ... nauwkeurig mijn belastingsaangifte bekeken, dan was het duidelijk geweest dat ik EU ambtenaar was, ten eerste, en ten tweede, dat ik een bedrag boven 11.000 EUR ontvangen heb. Er wordt echter geen enkele melding hiervan gedaan. Ik had dus geen reden om de gegevens van het ... in twijfel te trekken, want ik vermoedde dat het ... over alle gegevens beschikte. Des te meer dat ik niet proactief deze bijlagen heb aangevraagd, maar dat die mij ex officio toegekend zijn na het checken van mijn belastingsaangifte (wat blijkbaar niet correct gedaan werd). Men heeft dus hier te maken met een dwaling omtrent de feiten bestaande uit het niet rekening houden met alle feitelijke elementen uit het dossier.

3. Overeenkomstig het rechtszekerheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel die stellen dat wanneer een administratie een standpunt inneemt ten opzichte van een burger, die laatste legitiem mag aannemen dat dat standpunt overeenkomstig de geldende wetgeving is, heb ik dus alle redenen om vertrouwen te hebben in de gegevens op grond waarvan de toelage uitbetaald werd. In het algemeen, wanneer een sociaal verzekerde na onderzoek van zijn aanvraag een sociale uitkering ontvangt, is hij gerechtigd erop te vertrouwen dat die beslissing gegrond is.

4. Ik zou nogmaals mijn goede trouw willen onderlijnen. Het is pas voor de eerste keer, in oktober 2021, dat de brief van het ... expliciet vermeldt dat de inkomsten uit de EU instellingen meegerekend worden. Dit was voor mij nieuw, des te meer, zoals eerder vermeld, dat ik expliciet een bevestiging gekregen had ivm de inkomstenberekening voor Kind en Gezin in 2014, dat deze inkomsten niet meegerekend werden. De twee instellingen, Kind en Gezin en ... kunnen, ook al is hun doel verschillend, zeker en vast vergelijkbaar genoemd worden qua vaststelling van de rechten. Het is dan ook vanuit deze goede trouw dat ik spontaan, in september 2022, navraag heb gedaan of ik dan wel recht had op deze bijlagen, met als gevolg de negatieve regularisatie.

Ik verzoek u dus om deze terugvordering opnieuw te bekijken, vanuit het oogpunt van het vertrouwensbeginsel en van een dwaling door het ... bij het overnemen van de gegevens van het FOD financiën. Er kan eventueel een verschil gemaakt worden tussen de periode voor oktober 2021 en na 2021 (waarbij de inkomsten expliciet gedetailleerd werden, terwijl dit voor 2021 niet het geval was). Ik voeg hierbij de twee types brieven."

"(...) Graag zou ik bovendien het volgende willen toevoegen aan de argumentatie die ik voorheen deed : ik denk dat jullie administratie in elk geval een fout begaan is bij de motivering van haar beslissing tot terugvordering.

Na de vrijwillige melding, van mijn kant, dat ik EU ambtenaar was (wat jullie al hadden moeten afleiden van mijn fiscale gegevens), werd mij nooit enig bewijs van inkomsten gevraagd. Zoals vermeld, bevind ik mij hoogstwaarschijnlijk boven de grens voor het ontvangen van de premies, maar ik wou toch benadrukken dat ik deeltijds werk, enkele maanden ouderschapsverlof enz. neem

of had kunnen nemen. Ik zou zowel aan de boven- als aan de onderste kant van de ladder met functies en salarissen van de EU kunnen zijn.

Toch werd er van jullie kant, zonder de minste motivering of vraag tot verduidelijking, onmiddellijk van uitgegaan dat ik geen recht op premies had. Ik wens hier niet een feitelijke situatie recht te zetten maar er toch op wijzen dat jullie hierdoor, op procedureel vlak, een fout begaan hebben, die equivalent is met het onmiddellijk uitsluiten van EU ambtenaren van de mogelijke toegang tot de premies. Deze uitsluiting is dan ook in strijd met het gelijkheidsbeginsel, gezien de manier waarop dit door u werd toegepast.”

De verwerende partij meent dat zij geen fout begaan heeft en argumenteert dit als volgt:

“(…) Wat betreft de vraag of het debet dan als type A debet ten laste kan genomen worden van de werkmiddelen, zijn wij de mening toegedaan dat dit niet mogelijk is.

Immers:

- *Er is strikt gezien geen sprake van een fout van de UA: als de gegevens m.b.t. de inkomsten uit tewerkstelling voor een Europese instelling nergens in “het netwerk” beschikbaar / consulteerbaar zijn, dan kan de UA moeilijk een fout aangewreven worden wanneer zij deze gegevens niet mee opneemt in haar berekening.”*

De Geschillencommissie besluit dat op grond van de voormelde toepasselijke regelgeving voor de inkomensvoets voor de schooltoeslag in elk geval de beroepsinkomsten van personeelsleden van Europese en internationale instellingen in aanmerking moeten genomen worden. Wat betreft de gegevensvergaring van de inkomensgegevens voor de schooltoeslag blijkt uit de voormelde regelgeving en administratieve onderrichtingen een principieel automatische procedure waarbij de uitbetalingsactor via een fiscale gegevensflux op de hoogte wordt gesteld van de inkomensgegevens die de FOD Financiën vergaart op basis van de belastingaangiftes. De Geschillencommissie stelt daarbij vast dat er voor Europese en internationale ambtenaren specifieke administratieve onderrichtingen gelden voor het manueel inwinnen van de nodige inkomensgegevens aangezien die gegevens niet beschikbaar zijn via de fiscale flux. De Geschillencommissie meent dat de gegevensinwinning enigszins gebrekkig is verlopen o.m. doordat niet specifiek vermeld werd in de briefwisseling dat de betrokkene het moet melden indien er sprake is van beroepsinkomsten als Europees ambtenaar zodat de verwerende partij die dan zou kunnen opvragen en manueel zou kunnen verwerken; nochtans voorziet de regelgeving uitdrukkelijk dat met de inkomsten van een Europees ambtenaar rekening moet worden gehouden maar maakte die gegevensinwinning geen actief deel uit van de door de verwerende partij gevolgde procedure. De Geschillencommissie meent dat het gaat om een fout in de zin van artikel 92, § 1, 1° en 2° lid Groeipakketdecreet.

Voorts oordeelt de Geschillencommissie dat de uitbetalingsactor - minstens vanaf de melding door de verzoekster dat zij Europees ambtenaar is – de nodige inkomensgegevens had moeten opvragen zodat zij op basis van de nodige attestatie manueel kon oordelen of de uitgekeerde schooltoeslagen inderdaad onverschuldigd waren betaald aan de hand van het toetsen van de bekomen inkomensgegevens aan de toepasselijke inkomensgrenzen. De terugvorderingsbrief d.d. 29.09.2022 van de verwerende partij mist dan ook de nodige motivering (cf. artikel 88 Groeipakketdecreet: *“Elke individuele beslissing die in rechten raakt, moet met redenen worden omkleed.”*). De Geschillencommissie besluit dat de verwerende partij een nieuwe beslissing dient te nemen op basis

van een effectieve inkomenstoets in het kader van de toekenningsvoorwaarden voor de schooltoeslag.

Opdat de verzoekers het voordeel van de niet-terugvordering van de onverschuldigde schooltoeslagen zouden kunnen genieten op grond van artikel 92, §1, 1^e en 2^e lid Groeipakketdecreet, dient naast een fout van de uitbetalingsactor, tevens voldaan te zijn aan de voorwaarde dat de verzoekers er zich geen rekenschap konden van geven dat de betalingen onverschuldigd waren. Het basisprincipe van het burgerlijk recht en het Groeipakketdecreet is namelijk steeds om alle onverschuldigde betalingen terug te vorderen aangezien het gaat om gelden van de sociale zekerheid die niet kunnen toekomen aan wie er geen recht op heeft. Slechts uitzonderlijk wordt er niet teruggevorderd wanneer er sprake is van een fout van de uitbetalingsactor en de sociaal verzekerde er zich geen rekenschap kon van geven dat de betaling niet verschuldigd was.

Wat betreft dit laatste aspect dient de Geschillencommissie vast te stellen dat uit de beschikbare gegevens blijkt dat de verzoekster gelet op de informatie verstrekt in de brief d.d. 10.10.2021 van de verwerende partij (en waarna zij de verwerende partij contacteerde om te melden dat zij Europees ambtenaar is) op de hoogte was dat er voor de berekening van de schooltoeslag rekening dient te worden gehouden met haar beroepsinkomsten als Europese ambtenaar.

De Geschillencommissie stelt vast dat de brieven die de verzoekers ontvingen van de verwerende partij voorafgaand aan de brief d.d. 10.10.2021 de bewuste info niet bevatten. De verzoekers wijzen ook op het onderscheid in die informatieverstrekking. De verwerende partij wijst wat betreft de info waarover de verzoekers beschikten ook enkel naar de brief d.d. 10.10.2021 zodat beide partijen elkaar op dit punt niet tegenspreken.

In die zin meent de Geschillencommissie dat wat betreft de betalingen die plaatsvonden voorafgaandelijk aan de brief d.d. 10.10.2021 de verzoekers er zich geen rekenschap konden van geven dat de betalingen niet verschuldigd waren en deze derhalve niet kunnen worden teruggevorderd door de verwerende partij bij toepassing van artikel 92, §1, 1^e en 2^e lid Groeipakketdecreet.

7. Beslissing:

Gelet op het Decreet van 27 juli 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van de verzoekers ontvankelijk en **deels gegrond** is in die zin dat wat betreft de betalingen die plaatsvonden voorafgaandelijk aan de brief d.d. 10.10.2021 van de verwerende partij, er sprake is van een fout in hoofde van de verwerende partij en de verzoekers er zich geen rekenschap konden van geven dat de betalingen niet verschuldigd waren en deze derhalve niet kunnen worden teruggevorderd bij toepassing van artikel 92, §1, 1e en 2e lid Groeipakketdecreet.

Aldus uitgesproken te Brussel op **14 juli 2023**;

De commissie was samengesteld uit :

De heer Herman Verlinden, voorzitter;

De heer Ignace Lambert (Opgroeien regie) en mevrouw Rita Louwagie (Infino), leden.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de derde dag na de datum van de kennisgeving van deze beslissing (art. 115, § 1, eerste lid van het Decreet van 27 april 2018 en art. 22, derde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens